

Kortversion av rapport

En studie av handelsanställdas löner, arbetstider och pensioner

Många handelsanställda arbetar deltid, trots att de skulle vilja ha en heltidstjänst. Det gör att många har svårt att leva på sin lön och att de efter avslutat yrkesliv får mycket låga pensioner. Handels undersökning bland pensionärsmedlemmar visar att de i genomsnitt får en pension som ligger under fattigdomsgränsen.

Den samlade livsinkomsten ligger till grund för pensionen. Storleken på pensionen påverkas därför av hur många år en person har arbetat, om hen har jobbat heltid eller deltid, har varit föräldraledig eller sjukskriven.

Många handelsanställda arbetar deltid, oftast inte av eget val utan för att arbetsgivaren inte erbjuder heltidstjänster. Andelen heltidsanställningar har minskat under lång tid och 2019 var de endast 31 procent. Ofrivilligt deltidsarbete är vanligast bland kvinnliga handelsanställda. I handeln är det också vanligt med tidsbegränsade anställningar, vilket kan påverka inkomsten.

Kvinnliga handelsanställda har en lägre inkomst än män, vilket i hög grad påverkas deras pensioner. Kvinnor får ut 16 700 kronor i faktisk löneinkomst i snitt, på grund av deltidsarbete, medan män får ut 19 400 kr. Uppräknat till heltid är dock skillnaderna i lön inte så stora, 25 100 kronor för kvinnor jämfört med 26 100 kr för män.

Genomsnittlig månadsinkomst från löner i detaljhandeln

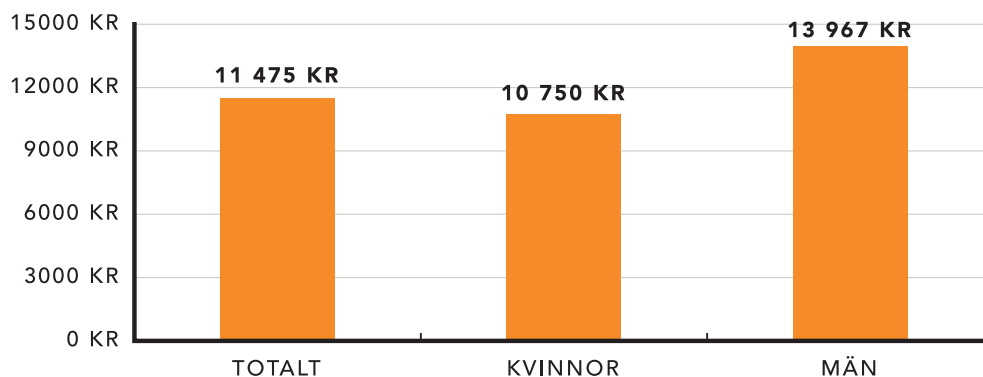
	Män	Kvinnor
20 år	12 867 kr	12 295 kr
30 år	20 626 kr	17 922 kr
40 år	24 521 kr	20 653 kr
50 år	26 096 kr	21 125 kr

Handels har undersökt pensionsutbetalningarna för de medlemmar som har gått i pension. Deras allmänna pension före skatt ligger på 11 475 kronor per månad i snitt. De får ut i snitt 3 267 kronor från den kollektivavtalade tjänstepensionen. Om vi räknar in

privat pensionssparande och olika tillägg blir inkomsten i snitt 15 158 kronor i månaden före skatt. Efter skatt ligger inkomsten på 12 345 kronor per månad, vilket är lägre än gränsen för ekonomisk utsatthet och relativ fattigdom.

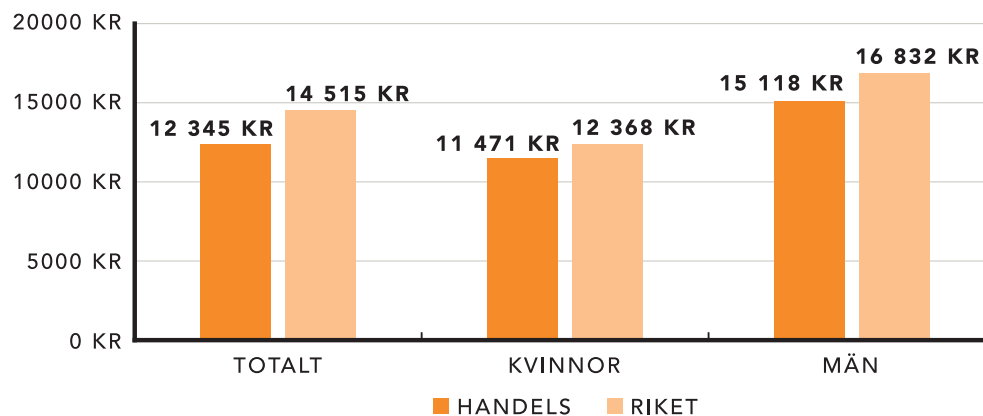
Handelsanställdas genomsnittliga allmänna pension före skatt

Källa: SCB, Handelsanställdas faktiskt utbetalade pensioner 2018

Kvinnliga pensionärer i Sverige från alla branscher får i snitt också ut en pension efter skatt som ligger under fattigdomsgränsen. De lägre pensionerna för kvinnor speglar den ojämställdhet som råder på arbetsmarknaden där kvinnor har lägre lön och oftare arbetar deltid.

Total pension efter skatt

För att Handels medlemmar ska kunna leva på sin inkomst efter pensionen krävs flera åtgärder. Dels behöver pensionssystemet reformeras och avgifter höjas, dels behöver heltidsanställningar bli norm i handeln. Arbetsmiljön i handeln behöver också vara god, så att de anställda som vill kan arbeta längre. Lönenivåerna i handeln behöver också höjas.

